

บทนำ

ยางพาราในเศรษฐกิจไทย : การสำรวจสถานะแห่งความรู้

1. ความสำคัญของปัญหา

ยางพาราเป็นพืชที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของไทยมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ยางพารามีความสำคัญทั้งในแง่การสร้างงานให้แก่คนไทยหลายล้านคน โดยเฉพาะในจังหวัดภาคใต้ และในแง่การทำรายได้ให้แก่ประเทศในฐานะสินค้าส่งออกที่ไทยสามารถส่งออกได้เป็นอันดับหนึ่งของโลก โดยมีมูลค่าการส่งออกในปี พ.ศ. 2540 ประมาณ 57,458 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะจะเป็นพืชที่ปลูกกันมานาน แต่การผลิตยางพาราของไทยก็ยังมีปัญหาหลายประการที่มักจะมีผู้กล่าวถึงเสมอ เช่น ปัญหาคุณภาพการผลิต ปัญหาการกระจุกตัวของตลาดในระดับส่งออก และปัญหาที่เกิดขึ้นจากนโยบายของรัฐบาล เป็นต้น คำถามที่เกิดขึ้นก็คือ ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวได้รับการศึกษาค้นคว้าวิจัยมากน้อยเพียงใด ตลอดจนมีการศึกษาในประเด็นอื่นๆ อีกหรือไม่ เท่าที่ผ่านมายังไม่ปรากฏว่ามีการรวบรวมความรู้เกี่ยวกับยางพาราไทยอย่างจริงจัง ในขณะที่พืชเศรษฐกิจสำคัญอื่น ๆ ได้มีผู้ประมวลความรู้ไว้แล้ว เช่น ข้าว และมันสำปะหลัง ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่สมควรแก่เวลาที่จะมีการสำรวจสถานะแห่งความรู้เกี่ยวกับยางพาราในเศรษฐกิจไทยหลังจากที่พืชชนิดนี้ได้ถูกนำเข้ามาในประเทศไทย นับแต่วันนั้นจนถึงบัดนี้เกือบ 100 ปีแล้ว

2. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะสำรวจสถานะแห่งความรู้ในด้านต่าง ๆ ของยางพาราของไทย โดยพยายามประมวลสิ่งที่ถือเป็นข้อเท็จจริงจากผลการศึกษาและการวิจัยทั้งหมดอย่างรอบคอบ และอย่างเจาะลึกในทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อที่จะตอบคำถามหลัก ๆ เกี่ยวกับยางพาราของไทยดังนี้คือ

(1) เพราะเหตุใดผลผลิตยางพาราของไทยจึงมีคุณภาพต่ำ

(2) การที่ชาวสวนยางมีขนาดการถือครองที่ดินขนาดเล็กนั้นมีผลต่อการผลิตยางธรรมชาติของไทยอย่างไร

(3) ปัจจัยในการผลิตยางพาราและประสิทธิภาพของปัจจัยเป็นอย่างไร

(4) เพราะเหตุใดจึงมีการกระจุกตัวของตลาดยางพาราในระดับส่งออก

(5) วิธีการตลาดของยางพาราเป็นอย่างไร และมีพัฒนาการอย่างไร ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อผู้ขายในตลาดระดับต่าง ๆ มีลักษณะเป็นอย่างไร

(6) ราคาซื้อขายยางพาราในประเทศในระดับต่าง ๆ กำหนดจากปัจจัยอะไรบ้าง และความสัมพันธ์ของราคาในระดับต่าง ๆ เป็นอย่างไร

(7) ความสัมพันธ์ของราคายางพาราในประเทศกับราคายางพาราในตลาดโลกเป็นอย่างไร

(8) นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับยางพาราที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันมีอะไรบ้าง และมีผลต่อการผลิต การตลาด ราคาและการส่งออกยางพาราของไทยอย่างไร

(9) การส่งออกยางพาราและแนวโน้มของการส่งออกจะเป็นอย่างไร

3. วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาของงานวิจัยนี้จะใช้กรอบทางทฤษฎีของ Neo-Classical Economics ในการสำรวจสถานะความรู้ และเป็นการศึกษาแบบการวิจัยเชิงห้องสมุดที่มีได้ทำการศึกษาเองเป็นพิเศษ

4. ประโยชน์ที่ได้รับ

งานวิจัยนี้จะทำให้ทราบถึงพรมแดนแห่งความรู้เกี่ยวกับยางพาราในเศรษฐกิจไทย ซึ่งจะช่วยเหลือการศึกษาศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับยางพาราของไทยในอนาคต และอาจส่งเสริมให้มีการถกเถียงเกี่ยวกับนโยบายต่าง ๆ ของยางพารา โดยมีการอ้างอิงประจักษ์พยานข้อเท็จจริงจากผลงานวิจัย นอกจากนี้งานวิจัยนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาที่ศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ การเกษตร เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ และเศรษฐศาสตร์จุลภาค